

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Modül (öneri) No</b>               | 273                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Öğrenme Alanı (Temel konu)</b>     | İlâhî Sanatlardaki Harikuladelik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Modül (Alt konu)</b>               | Ülfetin (Sıradan Bir İş Gibi Görmenin) Tehlikeleri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Amaçlar</b>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ülfetin (alışkanlığın), insanı fikri sapkınlığa (dalalete) atan sebeplerden biri olduğunu ve alışılan şeyleri gerçekte bilinmediği halde "biliniyor" zannettirdiğini kavrar.</li> <li>• Sıradan görülen her bir varlığın aslında birer kudret mucizesi ve harika olduğunu, ülfet perdesinin ise bu hakikatlerin görülmesini engelleyen bir "cehalet perdesi" olduğunu anlar.</li> <li>• Kur'an ayetlerinin, insanların bakışını alışlagelmiş (meluf) şeylere çevirerek ülfet perdesini deldiğini ve sıradanlık altındaki harikulade mucizeleri gösterdiğini fark eder.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Süre</b>                           | 40 dakika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Seviye</b>                         | Seviye-3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Yöntem ve Teknik-Etkinlik</b>      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Drama Yazma/Canlandırma:</b> Denizli hapsinde Bediüzzaman'ın dersiyle katillerin tahta bitini dahi öldürmekten çekinecek kadar varlıklara şefkatle bakmaya başlamasını içeren bir oyunun sergilenmesidir.</li> <li>• <b>Anı Yazma:</b> Öğrencilerin ülfet sebebiyle her gün gördükleri halde, içindeki harikalığı fark edemedikleri bir durum veya olayı kaleme almalarıdır.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Materyal ve Teknoloji</b>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Giriş:</b> Tahtaya "Ülfet, cehl-i mürekkep (katmerli cahillik) üstüne serilmiş bir perdedir" cümlesi yazılır. Öğrencilere, her gün gördüğümüz güneşin doğuşu veya bir çiçeğin açması gibi olayları neden artık şaşırmadan izlediğimiz sorulur.</li> <li>• <b>Drama Uygulaması:</b> Öğrenciler gruplara ayrılır. Denizli hapsindeki ağır suçluların, Risale-i Nur dersleriyle kazandıkları "tahayyür" (hayret) ve "şefkat" neticesinde, en küçük bir canlıya (tahta biti) bile zarar vermektan kaçınmalarını işleyen kısa bir piyes yazıp canlandırırlar. Oyunun sonunda, "Varlıkların sıradan görülmemesi, insanda nasıl bir merhamet ve hayret uyandırır?" sorusu tartışılır.</li> <li>• <b>Metafor Analizi (Deniz ve Dalga):</b> Metindeki "deniz kenarında durup sadece dalgalara bakan adam" örneği</li> </ul> |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | <p>anlatılır. Ülfet içinde olanların sadece yüzeydeki basit olayları gördüğü, oysa denizin içindeki (varlıkların hakikatindeki) harika sanatları kaçırdıkları vurgulanır.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Harika Sanat Örnekleri:</b> Nohut kadar bir çekirdekten koca bir ağacın çıkması veya havadaki her bir zerrenin radyo dalgalarını birbirine karıştırmadan taşınması gibi "ülfet perdesi" altında gizlenen mucizeler üzerinde konuşulur.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Ölçme ve Değerlendirme</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Anı Yazma ve Analiz:</b> Öğrenciler, daha önce "sıradan" görüp de ders sonrası "mucizevi" olduğunu fark ettikleri bir varlığı (bir meyve, kendi eli, yağın yağmur vb.) konu alan bir anı yazarlar.</li> <li>• <b>Soru-Cevap:</b> "Radyo dalgaları veya çekirdeklerin büyümesi gibi olaylara 'tabiat' veya 'tesadüf' ismi takmak, hangi hakikatlerin üzerini örter?" sorusu metin çerçevesinde cevaplanır.</li> <li>• <b>İlke Çıkarma:</b> Öğrencilerden ülfet perdesini delmek için günlük hayatta uygulayabilecekleri bir "bakış açısı ilkesi" belirlemeleri istenir (Örn: "Bugün her şeye ilk defa görüyormuşum gibi bakacağım").</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>İlişkili metinler</b>      | <p style="text-align: center;">بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ<sup>1</sup></p> <p><b>İ'lem Eyyühe'l-Aziz!</b><br/> İnsanları fikren dalâlete atan sebeplerden biri, ülfeti ilim telâkki etmeleridir. Yani, me'lûfları olan şeyleri kendilerince malûm bilirler. Hatta ülfet dolayısıyla âdiyâta teemmül edip ehemmiyet vermezler. Halbuki ülfetlerinden dolayı malûm zannettikleri o âdi şeyler, birer harika ve birer mu'cize-i kudret oldukları halde, ülfet sâikasıyla onları teemmüle, dikkate almıyorlar; tâ onların fevkinde olan tecelliyat-ı seyyaleye im'an-ı nazar edebilsinler. Bunların meseli, deniz kenarında durup, denizin içerisindeki hayvanata ve sair garip hâlâtına bakmayarak, yalnız rüzgâr ile husule gelen dalgalara ve şemsin şuaatından peyda olan pırıltısına dikkat etmekle, mâlikü'l-bihar olan Allah'ın azametini delil getiren adamın meseli gibidir.<br/> (Mesnevi-i Nuriye, s. 215, Yeni Asya Neşriyat, Kasım-2024)<br/> ***</p> <p><b>İ'lem Eyyühe'l-Aziz!</b><br/> İnsanların arza ait malûmat ve müsellemaat-ı bedihiyatları ülfete mebnidir. Ülfet ise cehl-i mürekkebe üstüne serilmiş bir</p> |

<sup>1</sup> Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

perdedir. Hakikate bakılırsa, zannettikleri ilim, cehildir. Bu sırra binaendir ki, Kur’ân, ayetleriyle insanların nazarını me’lûfatları olan şeylere çeviriyor. Ayetler, necimler gibi, ülfet perdesini deler atar, insanın kulağından tutar, başını eğdirir, o ülfetin altındaki havâriku’l-âdât mu’cizeleri o âdiyât içerisinde gösterir.

(Mesnevi-i Nuriye, s. 215-216, Yeni Asya Neşriyat, Kasım-2024)

\*\*\*

Hem de meylü’l-mübalâğatı tevliid eden, beşerin kendi meylini kuvveden fiile çıkarmasına meylan-ı fitriyesidir. Zira, meyillerinden birisi, hayret verecek acib şeyleri görmeye ve göstermeye ve teceddüde ve icada olan meylidir. Buna binaen, vakta beşer, nazar-ı sathî ile kâinat kaplarında ülfet kapağı altında olan gıda-i ruhanîyi zevk edemediğinden, kabı ve kapağı yalamakla usanmak ve kanaatsizlik ve harikulâdeye meyl ve hayâlâta iştihadan başka netice vermediğinden, meyl-i harikulâde ile ya teceddüd veya tervic için meylü’l-mübalâğa tevellüd eder.

(Muhakemat, s. 58, Yeni Asya Neşriyat, Şubat-2025)

\*\*\*

Evet, şimdi Sirâcü’n-Nur başındaki Münacat’ı okudum. Ülfet ve âdet ve yeknesaklık perdeleri altında çok harika hakikatler gizleniyor gördüm. Bilhassa ehl-i gaflet ve ehl-i tabiat ve felsefenin dinsiz kısmı bu âdetullah kanunlarının perdesi altında çok mu’cizat-ı kudret-i İlâhiyeyi görmeyip dağ gibi bir hakikati, zerre gibi bir âdî esbaba isnad eder, yükletir. Kadîr-i Mutlak’ın her şeydeki marifet yolunu seddeder. Odaki nimetleri kör olup görmeyerek, şükür ve hamd kapısını kapıyorlar. Meselâ, bir tek kelimeyi aynı anda milyon, belki milyar kelime olarak, cilve-i kudret sahife-i havada istinsah ettiği gibi,<sup>2</sup> **إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ** ayetinin remziyle her

kelime-i tayyibe, bütün küre-i havada birden, âdeta zamansız, kalem-i kudretle istinsah edildiği gibi mânevî ve makbul hakikatlerin bir yazar-bozar tahtası hükmünde olan küre-i havada kudretin acib bir mu’cizesinin zaman-ı Âdem’den beri ülfet perdesi altında ehl-i gaflet nazarında saklandığı gibi; şimdi radyo namı verdikleri ayn-ı hakikatle sabit olmuş ki, içinde hadsiz bir ilim ve hikmet ve irade bulunan gayr-i mütenahi bir kudret-i ezeliyenin cilvesi, her zerre-i havaîde hâzır ve nâzırdır ki, hadsiz ayrı ayrı kelimeler her bir zerre-i

<sup>2</sup> Bütün güzel sözler Ona yükselir. (Fâtır Suresi: 10.)

havaînin küçücük kulağına girip incecik dilinden çıktığı halde karışmıyor, bozulmuyor, şaşırıyor.

Demek bütün esbab toplansa, tek bir zerrenin bu vazife-i fitriyesindeki cilve-i kudret-i kudsiyeyi hiçbir cihette yapamadığı ve bu her zerrenin hadsiz ince küçük kulağında ve dilinde gayet harika sanata hiçbir cihette hiçbir parmak karışmadığı için, ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet “ülfet, âdet, kanunluk, yeknesaklık” perdesiyle saklayıp âdî bir isim takıp muvakkat kendilerini aldatıyorlar.

Meselâ, On Dördüncü Söz’ün Zeyli’nin hâşiyesinde denildiği gibi, pek çok mu’cizatlı bir usta, bir tırnak kadar bir odun parçasından yüz okka muhtelif taamları, yüz arşın muhtelif kumaşları yapsa, bir adam o odun parçasını gösterip dese, “Bu işler tabîi ve tesadüfî olarak bundan olmuş”, o ustanın harika sanatlarını, hünelerlerini hiçe indirse, ne derece bir hamakat ve dalâlette bir hurafet ve hezeyan olduğu gibi; aynen öyle de, çam ve incir ağacı gibi binler harika sanatları tazammun eden bir mu’cize-i kudreti, nohut gibi iki çekirdeği gösterip “Bunlar bundan olmuş” demek veya küre-i havayı bir konferans meydanı ve zemin yüzünü bir dersane ve bir mekteb-i irfan hükmüne getiren ve hadsiz nimetleri tazammun eden ve hadsiz şükürlerle mukabele etmek lâzımken ve beşerin saadet-i ebediyesindeki ihsanat-ı İlâhiyenin bir muaccel <sup>3</sup> HÂŞİYE numunesi ve hiçbir şüpheyi bırakmayan ve doğrudan doğruya hazine-i rahmetten ihsan edilen bir hediye-i Rahmaniye’ye “radyo” namını takmakla, bu elektrik ve havanın temevvücatı namını vermekle, o yüz bin Nimetlere küfran perdesini çekmek, aynen o misal gibi, maddiyyunların ve ehl-i dalâletin hadsiz bir divanelikleridir ki, hadsiz bir cinayet olup hadsiz bir azaba onları müstahak eder.

(Emirdağ Lahikası, s. 452-453, Yeni Asya Neşriyat, Mart-2025)

\*\*\*

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ<sup>4</sup>  
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ<sup>5</sup>

<sup>3</sup> HÂŞİYE: Bu kelime büyük bir hakikat hazinesinin anahtarına işaret var.

<sup>4</sup> Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

<sup>5</sup> Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)